

เค้่างะมากันแล้ว อ่านกันหรือยัง

...ISQM2

ในช่วงอาทิตย์ที่ผ่านมาทีมงานได้มีโอกาสศึกษา ร่างมาตรฐานการบริหารคุณภาพระหว่างประเทศฉบับที่ 2 (Engagement Quality Reviews - ISQM2) การสอบทานคุณภาพงาน มีประเด็นน่าสนใจและอยากนำมาเล่าสู่กันฟังดังนี้

มาตรฐานฉบับนี้เป็นมาตรฐานฉบับใหม่ที่แยกออกมาจาก ISQM1 เพื่อต้องการให้เกิดความมั่นใจว่าการสอบทานคุณภาพงาน มีความแข็งแกร่ง และสามารถสนับสนุนให้งานตรวจสอบและงานอื่น ๆ มีคุณภาพในระดับสูงได้อย่างมีประสิทธิภาพ การปรับปรุง การตั้งเกณฑ์เลือกบุคลากรมาทำหน้าที่สอบทานคุณภาพงาน รวมถึงการปรับปรุงหน้าที่ของผู้สอบทานคุณภาพงาน และการจัดทำเอกสาร หลักฐาน

มาตรฐานฉบับนี้มีข้อกำหนดหลายประการเกี่ยวกับวิธีการสอบทานคุณภาพงาน ไม่ว่าจะเป็นการกำหนดคุณสมบัติของผู้สอบทานคุณภาพงานในการพิจารณาตัดสินใจอย่างมีอาชีพ และการเน้นย้ำความสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพในขณะที่ปฏิบัติงานสอบทาน มีการกำหนดคุณสมบัติพื้นฐานของผู้สอบทานในเรื่องความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรมความซื่อสัตย์สุจริต และความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน ซึ่งข้อกำหนดเหล่านี้ล้วนสอดคล้องกับจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพที่มีอยู่เดิมแล้ว

มาตรฐานฉบับนี้ได้สนับสนุนความรู้ความสามารถของผู้สอบทานคุณภาพงานไม่แตกต่างจากฉบับที่ 1 เพียงแต่เพิ่มเติมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความรู้ความสามารถเฉพาะที่ควรมีในการปฏิบัติงานสอบทานคุณภาพงานสำหรับงานบางประเภทที่มีลักษณะเฉพาะเจาะจงรวมไปถึงการกำหนดนโยบายและวิธีการของสำนักงานเพื่อให้มั่นใจว่าผู้สอบทานคุณภาพงานมีเวลาเพียงพอสำหรับการสอบทานนั้น

มาตรฐานฉบับนี้ได้กำหนดบทบาทผู้สอบทานคุณภาพงานให้เป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้นผ่านวิธีการที่เหมาะสมของแต่ละสำนักงาน เช่น การระบุชื่อตำแหน่งของผู้สอบทานที่เฉพาะเจาะจงลงไป รวมไปถึงการสร้างวัฒนธรรมของสำนักงานให้เข้าใจและตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้สอบทานคุณภาพงาน และการให้ความสำคัญและนับถือผู้ที่มาทำหน้าที่สอบทานคุณภาพงานสิ่งนี้จะทำให้ผู้สอบทานคุณภาพงานสามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็มกำลัง ไม่ตกอยู่ภายใต้อิทธิพลระหว่างการปฏิบัติงาน รวมถึงการกำหนดให้สำนักงานมีนโยบายหรือวิธีปฏิบัติในกรณีที่มีปัญหาความเห็นที่แตกต่างกันโดยการเพิ่มเติมอำนาจของผู้สอบทานคุณภาพงานให้เป็นผู้ตัดสินใจในการกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาหรือประเด็นในความเห็นที่แตกต่างกัน

ประเด็นที่น่าสนใจเกี่ยวกับมาตรฐานฉบับนี้มีหลายประการ ยกตัวอย่างเช่น การแต่งตั้งและการกำหนดสิทธิอำนาจขอบเขตของผู้สอบทานคุณภาพงานมีเงื่อนไขอะไรบ้าง ขึ้นอยู่กับขนาดของกิจการหรือไม่ จำเป็นต้องเป็นตำแหน่ง Engagement Partner เท่านั้นหรือไม่ อีกทั้งร่างฉบับนี้ยังกำหนดข้อควรระวังในกรณีที่ผู้สอบทานคุณภาพงานนั้นเคยเป็น Engagement Partner มาก่อน

การแต่งตั้งผู้สอบทานคุณภาพงาน หลังจากที่เคยเป็น Engagement Partner ไม่ควรดำรงตำแหน่งหรือถูกแต่งตั้งให้เป็นผู้สอบทานคุณภาพงานทันที ควรมียุทธศาสตร์การหยุดปฏิบัติงาน (Cooling-off) ตามสมควร เพื่อไม่ให้มีปัญหาในเรื่องการขัดแย้งทางผลประโยชน์ในเชิงข้อมูลและการปฏิบัติงานของ Engagement Partner คนใหม่

มาตรฐานฉบับนี้ ได้ให้ความสำคัญของการส่งเสริมให้มีการพูดคุยกันปรึกษาหารือกันระหว่าง Engagement Partner และผู้สอบทานคุณภาพงาน เพื่อให้การสอบทานมีประสิทธิภาพและทันเวลา เช่น การกำหนดลักษณะ ระยะเวลา และขอบเขตของการปรึกษาหารือกันของผู้สอบทานคุณภาพงานหรือทีมผู้ปฏิบัติงานระหว่างการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง

สำหรับการใช้บุคลากรภายนอกในการปฏิบัติงานเป็นผู้สอบทานคุณภาพงาน สำนักงานขนาดเล็กและขนาดกลางอาจมีความจำเป็นต้องใช้บุคลากรภายนอกมาเป็นผู้สอบทานคุณภาพงานซึ่งอาจมีข้อระวังเนื่องจากจำนวนของผู้สอบทานคุณภาพงานมีอย่างจำกัดหรืออาจไม่มีเลย

การปฏิบัติงานและการจัดทำกระดาษทำการของการสอบทานคุณภาพงาน

- มีการกำหนดประเด็นที่เกี่ยวข้องกับลักษณะ ระยะเวลา และขอบเขตของวิธีการปฏิบัติงาน การสอบทานคุณภาพงาน รวมไปถึงประเด็นสำคัญที่ควรพิจารณาในการสอบทาน
- มีการให้มุมมองที่น่าสนใจเกี่ยวกับการสอบทานคุณภาพงานอย่างมีประสิทธิภาพจะสามารถสำเร็จได้ เมื่อผู้สอบทานคุณภาพงานมีส่วนร่วมในเวลาที่เหมาะสมเกี่ยวกับการปฏิบัติงานนั้น ๆ
- มีความสม่ำเสมอในการใช้การพิจารณาตัดสินใจในเรื่องที่มีสาระสำคัญที่กำหนดโดยทีมผู้ปฏิบัติงาน

สิ่งเหล่านี้จะทำให้ผู้สอบทานคุณภาพงานสามารถหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาหรือประเด็นต่าง ๆ ได้อย่างทันทั่วทั้งในช่วงเวลาที่เหมาะสมตลอดระยะเวลาของการปฏิบัติงาน

ข้อควรระวังในการจัดทำกระดาษทำการของการสอบทานคุณภาพงาน เกี่ยวกับประเด็นที่พบเจอจากการสอบทานและความเห็นที่มีต่อประเด็นเหล่านั้น ผู้สอบทานคุณภาพงานต้องมีความรับผิดชอบต่อการจัดให้มีกระดาษทำการสำหรับการสอบทานคุณภาพงาน และสามารถที่จะเพิ่มข้อกำหนดต่าง ๆ ให้มีการจัดทำกระดาษทำการอย่างเหมาะสมยิ่งขึ้น โดยกระดาษทำการดังกล่าวควรมีความเพียงพอที่จะทำให้ผู้ปฏิบัติงานที่ไม่มีประสบการณ์สามารถเข้าใจในลักษณะ ระยะเวลา และขอบเขตของวิธีการสอบทานคุณภาพงานนั้นได้

เอกสารอ้างอิง :

Exposure Draft February 2019, Proposed International Standard on Quality Management 2, Engagement Quality Reviews
<http://www.ifac.org/system/files/publications/files/IAASB-Proposed-ISQM-2-Explanatory-Memorandum.pdf>

โดย..นายสมชาติ กาลสุ

อนุกรรมการด้านการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพงานสอบบัญชี

และนายอภิชาติ บุญเกิด

อนุกรรมการด้านการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพงานสอบบัญชี

